

Nr 12

Av herr Fröding m. fl., om tillämpning av vissa bestämmelser i domsagostadgan å tjänstgöring som notarie vid rådhusrätt.

Fr. o. m. den 1 januari detta år har rådhusrätternas sammansättning i de s. k. mellanbrottmålen ändrats från det tidigare juristkollegiet till en lagfaren domare med tre nämndemän. Vid den debatt som föregick den sålunda genomförda lagändringen såväl på remisstadiet som vid 1957 års höstriktsdag anfördes mot den ifrågavarande reformen bl. a., att rådhusrätterna skulle komma att sakna juridiskt utbildade protokollförare i förevarande mål. Första lagutskottet anförde i anledning av dessa invändningar i sitt utlåtande (nr 38) bl. a.:

Någon avgörande vikt kan ej heller tilläggas det från en del håll framskjutna spörsmålet, huruvida rättsbildad befattningshavare oundgängligen bör krävas såsom protokollförare. Det synes råda enighet om att sådan kvalifikation i allmänhet icke erfordras för de egentliga protokollföraruppgifterna. För andra uppgifter, särskilt för biträde med målens beredande och domars uppsättande, är utan tvivel tillgång till juristutbildad personal av värde. Särskilt är detta fallet i mål med mera omfattande utredning. I dessa mål måste dock ordföranden ändå ingående ägna sig åt dessa uppgifter, i synnerhet åt domskrivningen. I mindre och enklare mål åter är uppgifterna i fråga ofta av sådan beskaffenhet att det i viss utsträckning låter sig göra att använda icke rättsbildad personal. Under alla förhållanden är det ett önskemål att så långt möjligt inskränka ianspråktagandet av ordinarie domare för dessa arbetsuppgifter, vilka däremot synes ligga väl till för yngre jurister. I den mån städerna framdeles skulle finna behov av att för sådana uppgifter anställa unga jurister, torde det därför böra övervägas att i administrativ ordning likställa notariatstjänstgöring vid rådhusrätt med tings-tjänstgöring.

En företrädare för utskottet yttrade vid debatten i andra kammaren den 11 december 1957 i förevarande hänseende därjämte:

Emellertid kan det givetvis vara av värde att ha en jurist som medhjälpare i vissa besvärligare mål. För det ändamålet torde dock till en början de friställda bisittarna kunna användas. I den mån deras tjänster framdeles må kunna dras in eller behov det oaktat skulle visa sig föreligga av juridiskt bildad hjälp för dessa uppgifter, tror jag mig veta, att departementschefen inte torde vara ovillig att på administrativ väg öppna möjligheter för s. k. tingsmeritering även i rådhusrätterna.

Enligt vad som kommit till vår kännedom anses i vart fall beträffande vissa rådhusrätter behov redan nu föreligga av rättsbildad biträdeshjälp av tingsnotariekaraktär. Skulle dylik biträdeshjälp ej kunna erhållas, anser

man sig eventuellt nödsakad att i stället påkalla ytterligare assessorstjänster, något som dock skulle ställa sig betydligt dyrbarare.

Tillströmningen till juristbanan synes å andra sidan åter vara i stigande. Då emellertid redan nu antalet tingsnotarietjänster vid häradsrätterna inte är tillräckligt för att bereda alla dem som så önskar tillfälle till tingsmeritering, synes det även för de nyexaminerade juristernas del vara i hög grad angeläget att ytterligare möjligheter må kunna öppnas för grundläggande domarutbildning. Detta skulle kunna ernås genom att domsagostadgans bestämmelser om s. k. tingsmeritering gjordes tillämpliga jämväl för rådhusrätternas del. Att utfärda erforderliga föreskrifter härom torde emellertid ankomma på Kungl. Maj:t i administrativ väg.

Med stöd av det sålunda anförda hemställer vi,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av sådana föreskrifter att domsagostadgans bestämmelser om tingsnotarier och tingsnotarieaspiranter må kunna i tillämpliga delar bli gällande jämväl för notarietjänstgöring vid rådhusrätt.

Stockholm den 16 januari 1959

Nils G. Fröding

Olov Rylander

Ernst Jacobsson